

[Knud Thomsen.]

udvalgsbehandlingen, ramt det rigtige beløb, ser vi hellere, at den højtærede minister for kulturelle anliggender, hvis rådighedsbeløbet stadig væk ikke strækker til, når man har givet til alt rimeligt og ikke har ladet sig friste af et eventuelt overskud, søger beløbet forhøjet her i tinget, hvis en rimelig stødpude, en rimelig reserve, ikke har ladet sig oparbejde.

Der er jo sluttelig den mulighed, hvis slutresultatet af forhandlingerne skulle blive 6 mill. kr., at reserven i løbet af et par år bliver alt for stor — muligheden er fjern — men i så fald kan den højtærede minister jo komme og foreslå rådighedsbeløbet nedsat over de årlige finanslove.

Else-Merete Ross: Det radikale venstre støtter meget gerne dette lovforslag. Vi var allerede i 1952 ved oprettelsen af „Statens almindelige Videnskabsfond“ tilhængere af at sikre videnskabsmændene faste årlige beløb af en sådan størrelse, at det arbejde, der udføres gennem dansk forskning, ikke kom til at stå alt for langt tilbage i forhold til andre kulturlandes. Derfor var vi dengang betænkelige ved, at man ikke fulgte det forslag, som videnskabskommissionen havde stillet, nemlig et rådighedsbeløb på 2½ mill. kr., men nøjedes med at vedtage det af den daværende undervisningsminister fremsatte forslag om 2 mill. kr.

Da rådighedsbeløbet i 1958 endelig kom op på 2½ mill. kr., tjente forhøjelsen kun til at opretholde den realværdi, som summen havde ved fondets oprettelse. Det samme var delvis tilfældet i 1960, og fondet blev kun i ringe omfang sat i stand til at udvide sin virksomhed. Ved den foreslåede forhøjelse til 6 mill. kr. skulle dette imidlertid blive muligt. Det vil dog først i de kommende år vise sig, om det tillige bliver muligt at oparbejde et reservefond. Hvis det, som det anføres i bemærkningerne, viser sig at være rigtigt, at mange videnskabsmænd har undladt at ansøge om bevillinger, fordi de mente, det var nytteløst at ansøge, men nu får bedre chancer, kan det måske blive vanskeligt at oparbejde det ønskede reservefond.

¶ Af de 6 mil. kr. er 1 mill. kr. afsat som særskilt rådighedsbeløb til store apparaturanskaffelser. Jeg er helt klar over og ind-

forstået med, at man inden for naturvidenskaberne på grund af det kostbare apparatur har brug for store bevillinger, men jeg ville gerne, ligesom det ærede medlem hr. Helge Larsen har gjort det ved en tidligere behandling af et forslag om øgede midler, sige, at jeg håber, at de øgede bevillinger også i stor udstrækning må komme de humanistiske videnskaber til gode. Indtil 1958 var det i alt fald sådan, at netop de videnskabelige grene holdt sig en del tilbage, fordi mulighederne for at opnå støtte var ret begrænsede.

I bemærkningerne henvises der til, at Rockefeller-Foundation, som længe har støttet dansk videnskab med meget store beløb, er begyndt at afvikle sin støtte. Det gælder ikke bare støtten til dansk videnskab, men til hele den europæiske videnskab. Rockefeller-Foundation har hjulpet os på et tidspunkt, da vi var en slags u-land, og vil nu hjælpe andre mere trængende u-lande. Da ideen i u-landsstøtten er at give hjælp til selvhjælp og efterhånden få landene til at klare sig selv, synes jeg, der er særlig grund til, at vi nu forøger rådighedsbeløbet til videnskabsfondet og prøver at klare os selv.

Da jeg ikke ved, hvor store beløb Rockefeller-Foundation årlig har ydet dansk videnskab, kan jeg naturligvis heller ikke vide, om vi opvejer tabet ved at forhøje videnskabsfondets rådighedsbeløb til 6 mill. kr., men det er i hvert fald et skridt i den rigtige retning. Støtte til videnskabelig forskning er til gavn ikke blot for forskningen selv, men for hele vort samfund. Den ekspansion inden for dansk videnskab, der finder sted for tiden, hvor stadig nye områder bliver draget ind under forskningen, må det være hele samfundets sag at støtte.

På mit partis vegne kan jeg derfor varmt anbefale lovforslaget.

Morten Lange: Som det måske endnu vil erindres, kom loven om videnskabsfondet oprindelig frem, i hvert fald tilsyneladende, som resultat af et pompøst optog af yngre og ældre akademikere til denne borg. Jeg siger tilsyneladende, for jeg har en fornemmelse af, at planerne lå så nogenlunde klar til modtagelsesceremonien. Det har åbenbart været et godt og fornuftigt fond, man